

Mirosława Lasek, Piotr Selwesiuk

Uniwersytet Warszawski

ABSORPCJA FUNDUSZY UNIJNYCH – ANALIZA PORÓWNAWCZA SYTUACJI FINANSOWEJ GMIN WIEJSKICH WOJ. PODLASKIEGO

1. Wstęp

Celem artykułu jest analiza związku między kondycją finansową gmin wiejskich woj. podlaskiego a absorpcją funduszy unijnych. Przez pojęcie „absorpcja funduszy unijnych” należy rozumieć wykorzystanie przez samorządy terytorialne środków unijnych postawionych do ich dyspozycji. Każda jednostka samorządu terytorialnego (JST), korzystająca z pomocy unijnej, jest zobowiązana do pokrycia od 25 do 50% wartości kosztów kwalifikowanych realizowanej inwestycji oraz wszystkie koszty niekwalifikowane¹ [Rozporządzenie...]. Niezbędne jest też zapewnienie źródeł finansowania projektu przez cały okres jego realizacji ze względu na zasadę refundacji poniesionych wydatków. Istnieje więc obawa, iż małe gminy wiejskie nie będą w stanie zapewnić wkładu własnego niezbędnego do realizacji projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej.

W celu analizy związku kondycji finansowej gmin z absorpcją funduszy unijnych zbadano sytuację finansową gmin oraz sprawdzono, czy czynnik finansowy miał znaczenie przy podejmowaniu decyzji o ubieganie się o pomoc z funduszy przedakcesyjnych. Aby osiągnąć tak określony cel, utworzono ranking gmin, opierający się na kryteriach finansowych z zastosowaniem metody unitaryzacji zerowanej. Analizę przeprowadzono w gminach wiejskich woj. podlaskiego na podstawie danych z lat 1993-2002.

2. Analiza sytuacji finansowej gmin

Sytuacja finansowa gmin jest regulowana przez ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawę o finansach publicznych. Ustawy te określa-

¹ Szczegóły dotyczące kwalifikowalności kosztów znajdują się w [Rozporządzenie...].

ją źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego, sposoby wydatkowania zgromadzonych środków [Ustawa o dochodach...] oraz regulują kwestie zadłużania się gmin [Ustawa o finansach...]. Należy zwrócić uwagę na to, iż zadaniem gminy jest zaspokajanie potrzeb lokalnej społeczności oraz zarządzanie otrzymanymi środkami finansowymi, a nie maksymalizacja korzyści przez zwiększenie zyskowości zainwestowanych kapitałów [Bień 2001].

Tabela 1. Wybrane zmienne diagnostyczne według gmin

Gmina	Dochody budżetu na osobę (w zł)	Stosunek wydatków do dochodów (w %)	Stosunek zadłużenia do dochodów (w %)	Stosunek dochodów własnych do dochodów ogółem (w %)	Stosunek wydatków bieżących do wydatków ogółem (w %)
1	2	3	4	5	6
Augustów	1251,33	96,29	1,57	26,72	70,21
Bakałarzewo	1463,82	101,69	0,51	30,80	68,46
Bargłów Kościelny	1268,83	97,91	1,42	20,04	63,89
Białowieża	1813,08	92,20	17,81	46,22	54,61
Bielsk Podlaski	1173,13	95,20	26,96	45,81	70,96
Boćki	1100,32	99,18	8,58	28,48	68,78
Brańsk	1164,15	110,26	14,76	16,82	49,31
Czeremcha	1290,39	96,64	3,08	34,28	62,86
Czyże	1107,67	97,16	4,25	35,97	81,14
Czyżew-Osada	1438,53	96,87	0,00	38,69	70,59
Dobrzyniewo Duże	1133,30	98,55	0,00	42,61	74,32
Dubicze Cerkiewne	1483,18	106,95	7,44	29,60	54,54
Działdowice	1225,10	98,50	7,09	21,39	77,68
Filipów	1408,33	98,01	0,00	26,70	72,36
Giby	1321,31	98,21	2,43	39,57	83,13
Grabowo	1469,94	100,78	0,51	25,57	75,67
Grajewo	1358,81	101,92	2,90	26,37	64,79
Grodzisk	1241,98	110,59	15,72	26,82	62,65
Gródek	1301,50	102,89	4,83	47,49	67,06
Hajnówka	1233,01	91,89	12,21	48,93	78,96
Janów	1541,55	112,95	26,65	25,54	56,98
Jasionówka	1303,38	91,24	7,33	24,15	72,09
Jaświły	1231,22	97,16	0,15	25,28	72,67
Jeleniewo	1357,45	94,94	3,91	25,55	76,99
Juchnowiec Kościelny	1333,22	93,80	6,94	48,26	59,01
Kłukowo	1191,90	93,11	2,70	22,92	79,89
Kobylin-Borzymy	1300,30	90,28	0,00	24,12	82,81
Kolno	1204,14	97,69	3,91	16,67	69,66
Kotaki Kościelne	1300,21	97,23	0,00	22,06	76,16
Korycin	1326,91	105,91	13,49	30,91	60,37
Krasnopol	1289,16	101,47	4,72	24,24	70,64
Krynki	1479,94	97,18	17,74	32,32	64,75
Krypno	1364,75	96,36	13,09	27,26	75,59
Kulesze Kościelne	1424,55	94,77	3,96	34,81	75,57
Kuźnica	1253,31	94,41	6,76	23,48	74,53

1	2	3	4	5	6
Łomża	1192,65	99,55	5,87	32,30	64,66
Mały Płock	1326,69	99,40	10,62	17,97	79,59
Miastkowo	1355,81	98,75	0,00	22,49	69,29
Michałow	2332,72	84,21	0,00	70,02	44,26
Mielnik	2105,06	106,80	0,00	68,23	60,91
Milejczyce	1264,90	103,30	0,00	33,79	61,83
Narew	1290,04	94,78	0,03	47,51	74,81
Narewka	1720,92	102,65	27,50	51,71	69,82
Nowe Piekuty	1405,72	112,43	12,00	25,24	69,57
Nowinka	1506,00	102,17	8,43	36,29	63,88
Nowy Dwór	1327,48	118,88	13,13	18,88	52,05
Nurzec-Stacja	1312,15	124,67	22,18	30,13	58,67
Orla	1120,86	98,99	0,00	43,38	80,67
Perlejewo	1148,94	88,48	1,77	22,97	77,49
Piątnica	1242,18	94,19	0,00	26,06	73,19
Płaska	1523,43	98,73	2,47	47,00	78,53
Poświętne	1577,17	109,61	26,84	39,62	46,72
Przerośl	1537,34	100,45	2,00	17,50	72,36
Przytuły	1441,42	100,85	0,97	11,70	68,39
Puńsk	1514,79	115,52	38,09	21,07	61,29
Raczki	1293,23	107,51	15,29	23,85	60,39
Radziłów	1395,98	103,24	12,53	19,74	64,59
Rudka	1485,38	91,94	12,85	24,42	84,39
Rutka-Tartak	1502,89	101,35	3,14	21,71	58,27
Rutki	1433,53	108,51	10,16	22,65	56,14
Sejny	1422,82	106,94	0,83	28,51	71,15
Sidra	1198,17	98,60	0,00	26,49	72,38
Siemiatycze	1205,35	93,89	8,99	33,37	70,89
Sokoły	1429,51	100,75	11,82	36,09	64,51
Suwałki	1026,19	102,07	0,00	56,68	76,38
Szepietowo	1364,50	103,16	4,66	31,28	52,53
Sztabin	1297,71	121,94	27,47	26,53	58,20
Szudziałowo	1208,52	98,22	12,60	38,97	75,03
Szumowo	1476,01	93,23	2,36	54,26	71,96
Szypliszki	1404,76	95,87	0,20	31,24	82,31
Śniadowo	1276,32	80,97	13,79	27,56	84,79
Trzciann	1463,56	95,45	19,04	16,07	66,47
Turośl	1451,76	97,64	2,71	16,20	77,41
Turośl Kościelna	1424,70	103,35	23,65	36,12	61,58
Wąsosz	1471,68	124,06	17,72	20,80	48,87
Wizna	1530,39	99,93	10,28	18,42	58,70
Wizajny	1513,51	106,07	8,57	26,53	67,45
Wysokie Mazowieckie	1428,97	78,61	0,00	61,72	68,83
Wyszki	1501,69	101,12	17,38	36,37	74,99
Zambrów	1061,22	96,47	0,00	59,73	64,05
Zawady	1191,87	101,74	0,00	20,43	73,89
Zbójna	1439,67	103,66	32,34	17,61	63,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Jako zmienne diagnostyczne dla oceny sytuacji finansowej gmin wybrano następujące cechy:

1. Dochody budżetu na osobę.
2. Stosunek wydatków do dochodów.
3. Stosunek zadłużenia do dochodów.
4. Stosunek dochodów własnych do dochodów ogółem.
5. Stosunek wydatków bieżących do wydatków ogółem.

3. Metoda unitaryzacji zerowanej

W celu porównania obiektów opisanych przez kilka cech jednocześnie można zastosować jedną z metod WAS (wielowymiarowa analiza statystyczna) [Ostasiewicz 1998]. Autorzy artykułu proponują zastosowanie metody unitaryzacji zerowanej. Metoda ta może być używana do normowania różnych zmiennych niezależnie od ich rodzaju i jednostek [Zeliaś 2002]. Jest to metoda dość prosta, ale jednocześnie uwzględniającą stopień zróżnicowania poszczególnych zmiennych [Kukuła 2000], co jest ważnym aspektem w porządkowaniu obiektów. Nieuwzględnienie skali wahań zmiennych może prowadzić do zniekształcenia rankingu. Metoda unitaryzacji zerowanej umożliwia unormowanie zmiennych diagnostycznych poprzez badanie rozstępu cechy [Jędrzejczyk i in. 2002]. Zmienne diagnostyczne opisujące badany obiekt, dzielimy na trzy grupy:

a) **stymulanty** – zmienne, których wzrost wartości powoduje wzrost oceny cechy badanego obiektu, wówczas zmienne normowane są liczone według wzoru

$$z = (x - x_{\min}) / (x_{\max} - x_{\min}), \quad (1)$$

b) **destymulanty** – zmienne, których wzrost wartości powoduje spadek oceny cechy badanego obiektu, wówczas zmienne normowane są liczone według wzoru:

$$z = (x_{\max} - x) / (x_{\max} - x_{\min}), \quad (2)$$

c) **nominanty** – zmienne, które tylko dla pewnej wartości lub przedziału wartości, przybierają najwyższą ocenę (optimum); w miarę oddalania się od optimum ocena zjawiska maleje, wówczas zmienne normowane są liczone według wzoru:

$$z = (x - x_{\min}) / (x_{\text{opt}} - x_{\min}) \text{ dla } x < x_{\text{opt}}, \quad (3)$$

$$z = (x_{\max} - x) / (x_{\text{opt}} - x_{\max}) \text{ dla } x > x_{\text{opt}}, \quad (4)$$

gdzie: z – zmienna znormalizowana,

x – zmienna przed normalizacją,

$x_{\max}$ – wartość maksymalna zmiennej w danym zbiorze,

$x_{\min}$ – wartość minimalna zmiennej w danym zbiorze,

x_{opt} – wartość optymalna zmiennej w danym zbiorze.

Do zbioru stymulant zaliczono następujące cechy: dochody budżetu na osobę, stosunek dochodów własnych do dochodów ogółem. Do zbioru destymulant zaliczono takie cechy, jak stosunek zadłużenia do dochodów, stosunek wydatków bieżących do wydatków ogółem, do zbioru nominant zaliczono zaś cechy: stosunek wydatków do dochodów. Cechę zaliczono do zbioru nominant, gdyż, zgodnie z zasadą równowagi budżeto-

wej, wydatki budżetu powinny mieć pokrycie w dochodach, a więc wartość tej cechy powinna dążyć do 1 – optymalnej wartości zmiennej w badanym zbiorze.

4. Porównanie kondycji finansowej gmin w kontekście korzystania z pomocy unijnej

W tabeli 2 przedstawiono zmienne unormowane dotyczące poszczególnych gmin.

Tabela 2. Unormowane zmienne diagnostyczne według gmin

Gminy	Z ₁	Z ₂	Z ₃	Z ₄	Z ₅
1	2	3	4	5	6
Augustów	0,17	0,83	0,96	0,26	0,36
Bakałarzewo	0,33	0,93	0,99	0,33	0,40
Bargłów Kościelny	0,19	0,90	0,96	0,14	0,52
Białowieża	0,60	0,64	0,53	0,59	0,74
BielskPodlaski	0,11	0,78	0,29	0,58	0,34
Boćki	0,06	0,96	0,77	0,29	0,40
Brańsk	0,11	0,58	0,61	0,09	0,88
Czeremcha	0,20	0,84	0,92	0,39	0,54
Czyże	0,06	0,87	0,89	0,42	0,09
Czyżew-Osada	0,32	0,85	1,00	0,46	0,35
Dobrzyniewo Duże	0,08	0,93	1,00	0,53	0,26
Dubicze Cerkiewne	0,35	0,72	0,80	0,31	0,75
Dziadkowie	0,15	0,93	0,81	0,17	0,18
Filipów	0,29	0,91	1,00	0,26	0,31
Giby	0,23	0,92	0,94	0,48	0,04
Grabowo	0,34	0,97	0,99	0,24	0,23
Grajewo	0,25	0,92	0,92	0,25	0,49
Grodzisk	0,17	0,57	0,59	0,26	0,55
Gródek	0,21	0,88	0,87	0,61	0,44
Hajnówka	0,16	0,62	0,68	0,64	0,14
Janów	0,39	0,48	0,30	0,24	0,69
Jasionówka	0,21	0,59	0,81	0,21	0,31
Jaświły	0,16	0,87	1,00	0,23	0,30
Jeleniewo	0,25	0,76	0,90	0,24	0,19
Juchnowiec Kościelny	0,23	0,71	0,82	0,63	0,64
Klukowo	0,13	0,68	0,93	0,19	0,12
Kobylin-Borzymy	0,21	0,55	1,00	0,21	0,05
Kolno	0,14	0,89	0,90	0,09	0,37
Kołaki Kościelne	0,21	0,87	1,00	0,18	0,21
Korycin	0,23	0,76	0,65	0,33	0,60
Krasnopol	0,20	0,94	0,88	0,21	0,35
Krynki	0,35	0,87	0,53	0,35	0,49
Krypno	0,26	0,83	0,66	0,27	0,23
Kulesze Kościelne	0,30	0,76	0,90	0,40	0,23
Kuźnica	0,17	0,74	0,82	0,20	0,25
Łomża	0,13	0,98	0,85	0,35	0,50

1	2	3	4	5	6
Mały Płock	0,23	0,97	0,72	0,11	0,13
Miastkowo	0,25	0,94	1,00	0,19	0,38
Michałowo	1,00	0,26	1,00	1,00	1,00
Mielnik	0,83	0,72	1,00	0,97	0,59
Milejczyce	0,18	0,87	1,00	0,38	0,57
Narew	0,20	0,76	1,00	0,61	0,25
Narewka	0,53	0,89	0,28	0,69	0,37
Nowe Piekuty	0,29	0,50	0,68	0,23	0,38
Nowinka	0,37	0,91	0,78	0,42	0,52
Nowy Dwór	0,23	0,23	0,66	0,12	0,81
Nurzec-Stacja	0,22	0,00	0,42	0,32	0,64
Orla	0,07	0,95	1,00	0,54	0,10
Perlejewo	0,09	0,46	0,95	0,19	0,18
Piątnica	0,17	0,73	1,00	0,25	0,29
Płaska	0,38	0,94	0,94	0,61	0,15
Poświętne	0,42	0,61	0,30	0,48	0,94
Przerośl	0,39	0,98	0,95	0,10	0,31
Przytuły	0,32	0,97	0,97	0,00	0,40
Puńsk	0,37	0,37	0,00	0,16	0,58
Raczki	0,20	0,70	0,60	0,21	0,60
Radziłów	0,28	0,87	0,67	0,14	0,50
Rudka	0,35	0,62	0,66	0,22	0,01
Rutka-Tartak	0,36	0,95	0,92	0,17	0,65
Rutki	0,31	0,66	0,73	0,19	0,71
Sejny	0,30	0,72	0,98	0,29	0,34
Sidra	0,13	0,93	1,00	0,25	0,31
Siemiatycze	0,14	0,71	0,76	0,37	0,34
Sokoły	0,31	0,97	0,69	0,42	0,50
Suwałki	0,00	0,92	1,00	0,77	0,21
Szepietowo	0,26	0,87	0,88	0,34	0,80
Sztabin	0,21	0,11	0,28	0,25	0,66
Szudziałowo	0,14	0,92	0,67	0,47	0,24
Szumowo	0,34	0,68	0,94	0,73	0,32
Szypliszki	0,29	0,81	0,99	0,33	0,06
Śniadowo	0,19	0,11	0,64	0,27	0,00
Trzcianne	0,33	0,79	0,50	0,07	0,45
Turośl	0,33	0,89	0,93	0,08	0,18
Turośl Kościelna	0,31	0,86	0,38	0,42	0,57
Wąsosz	0,34	0,03	0,53	0,16	0,89
Wizna	0,39	1,00	0,73	0,12	0,64
Wiżajny	0,37	0,75	0,77	0,25	0,43
Wysokie Mazowieckie	0,31	0,00	1,00	0,86	0,39
Wyszki	0,36	0,95	0,54	0,42	0,24
Zambrów	0,03	0,83	1,00	0,82	0,51
Zawady	0,13	0,93	1,00	0,15	0,27
Zbójna	0,32	0,85	0,15	0,10	0,54

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych empirycznych.

Suma zmiennych unormowanych dla poszczególnych badanych obiektów jest podstawą do utworzenia rankingu gmin. Ułożenie sum: ($Z_1 + Z_2 + Z_3 + Z_4 + Z_5$) w porządku malejącym, czyli od największej wartości do najmniejszej, pozwoli na bezpośrednie porównanie gmin. Wyższa pozycja w rankingu świadczy o lepszej kondycji finansowej, a tym samym – o większych możliwościach absorpcji środków finansowych z UE.

Tabela 3. Ranking gmin ustalony według zmiennych unormowanych

Pozycja w rankingu	Gmina	Suma zmiennych unormowanych	Pozycja w rankingu	Gmina	Suma zmiennych unormowanych
1	Michałow	4,26	42	Korycin	2,57
2	Mielnik	4,11	43	Wysokie Mazowieckie	2,56
3	Zambrów	3,20	44	Jaświły	2,55
4	Szepietowo	3,14	45	Turośń Kościelna	2,54
5	Białowieża	3,11	46	Wyszki	2,53
6	Rutka-Tartak	3,05	47	Szypliszki	2,49
7	Juchnowiec Kościelny	3,03	48	Boćki	2,48
8	Gródek	3,02	49	Zawady	2,48
9	Plaska	3,02	50	Kołaki Kościelne	2,47
10	Szumowo	3,01	51	Radziłów	2,46
11	Nowinka	3,00	52	Szudziałowo	2,43
12	Milejczyce	2,99	53	Piątnica	2,43
13	Bakałarzewo	2,98	54	Turośl	2,40
14	Czyżew-Osada	2,98	55	Kolno	2,38
15	Dubicze Cerkiewne	2,93	56	Jeleniewo	2,34
16	Suwałki	2,89	57	Siemiatycze	2,33
17	Czeremcha	2,89	58	Czyże	2,32
18	Sokoły	2,89	59	Raczki	2,31
19	Wizna	2,87	60	Brańsk	2,27
20	Grajewo	2,85	61	Hajnówka	2,24
21	Narew	2,82	62	Krypno	2,24
22	Dobrzyniewo Duże	2,80	63	Działdów	2,24
23	Łomża	2,80	64	Kuźnica	2,19
24	Filipów	2,76	65	Mały Płock	2,16
25	Miastkowo	2,76	66	Trzcianne	2,15
26	Narewka	2,76	67	Jasionówka	2,14
27	Grabowo	2,76	68	Grodzisk	2,13
28	Poświętne	2,75	69	Bielsk Podlaski	2,11
29	Przeróśl	2,73	70	Janów	2,09
30	Bargłów Kościelny	2,71	71	Nowe Piekuty	2,08
31	Orla	2,67	72	Nowy Dwór	2,05
32	Przytuły	2,66	73	Klukowo	2,05
33	Sidra	2,63	74	Kobylin-Borzymy	2,02
34	Sejny	2,63	75	Zbójna	1,96
35	Krynki	2,60	76	Wasosz	1,94
36	Giby	2,60	77	Perlejewo	1,88
37	Rutki	2,60	78	Rudka	1,86
38	Wiżajny	2,58	79	Nurzec-Stacja	1,60
39	Krasnopol	2,58	80	Sztabin	1,51
40	Kulesze Kościelne	2,58	81	Puńsk	1,49
41	Augustów	2,57	82	Śniadowo	1,21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych empirycznych.

W tabeli 4 przedstawiono podział gmin na dwie grupy, tj. te, które korzystały z pomocy unijnej, i te, które w latach 1993-2002 nie korzystały z tego rodzaju pomocy.

Ze względu na brak danych o pozyskanych funduszach unijnych gminy: Janów, Jasionówka, Michałowo, Perlejewo, Rutki, Sidra, Sztabin oraz Wiżajny zostały pominięte w tab. 4.

Tabela 4. Podział gmin ze względu na wykorzystanie pomocy unijnej

Gmina	Pozycja w rankingu	Korzystanie z pomocy UE	Gmina	Pozycja w rankingu	Korzystanie z pomocy UE
Mielnik	2	nie	Narewka	26	tak
Zambrów	3	nie	Grabowo	27	tak
Białowieża	5	nie	Poświętne	28	tak
Płaska	9	nie	Przerośl	29	tak
Szumowo	10	nie	Bargłów Kościelny	30	tak
Dobrzyniewo Duże	22	nie	Przytuły	32	tak
Filipów	24	nie	Sejny	34	tak
Orla	31	nie	Giby	36	tak
Krynki	35	nie	Augustów	41	tak
Krasnopol	39	nie	Korycin	42	tak
Kulesze Kościelne	40	nie	Wysokie Mazowieckie	43	tak
Jaświly	44	nie	Turośl Kościelna	45	tak
Boćki	48	nie	Wyszki	46	tak
Turośl	54	nie	Szypliszki	47	tak
Siemiatycze	57	nie	Zawady	49	tak
Działdów	63	nie	Kotaki Kościelne	50	tak
Trzcianne	66	nie	Radziłów	51	tak
Nowe Piekuty	71	nie	Szudziałowo	52	tak
Klukowo	73	nie	Piątnica	53	tak
Rudka	78	nie	Kolno	55	tak
Szepietowo	4	tak	Jeleniewo	56	tak
Rutka-Tartak	6	tak	Czyże	58	tak
Juchnowiec Kościelny	7	tak	Raczki	59	tak
Gródek	8	tak	Brańsk	60	tak
Nowinka	11	tak	Hajnówka	61	tak
Milejczyce	12	tak	Krypno	62	tak
Bakałarzewo	13	tak	Kuźnica	64	tak
Czyżew-Osada	14	tak	Mały Płock	65	tak
Dubicze Cerkiewne	15	tak	Grodzisk	68	tak
Suwałki	16	tak	Bielsk Podlaski	69	tak
Czeremcha	17	tak	Nowy Dwór	72	tak
Sokoły	18	tak	Kobylin-Borzymy	74	tak
Wizna	19	tak	Zbójna	75	tak
Grajewo	20	tak	Wąsosz	76	tak
Narew	21	tak	Nurzec-Stacja	79	tak
Łomża	23	tak	Puńsk	81	tak
Miastkowo	25	tak	Śniadowo	82	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych empirycznych.

5. Uwagi końcowe

W latach 1993-2002 z pomocy unijnej skorzystało 73% gmin wiejskich woj. podlaskiego. Zestawienie kondycji finansowej gmin z absorpcją funduszy unijnych pozwala stwierdzić, iż czynnik finansowy nie był głównym czynnikiem decydującym o ubieganiu się o pomoc finansową z Unii Europejskiej. Aż 5 gmin z pierwszej dziesiątki rankingu w ogóle nie ubiegało się o pomoc finansową. Dochody tych gmin nie są jednak tak wysokie, aby gminy samodzielnie mogły realizować wszystkie niezbędne inwestycje. Zasadne wydaje się więc twierdzenie, iż w gminach tych występują problemy instytucjonalne w ubieganiu się o pomoc unijną. W grupie gmin, które korzystały z pomocy unijnej, znajdują się gminy o zróżnicowanej sytuacji finansowej. Można więc stwierdzić, iż gminy te mają już niezbędne doświadczenie w realizowaniu inwestycji współfinansowanych ze środków unijnych, ale możliwości absorpcyjne niektórych z nich (zwłaszcza tych w ostatniej dziesiątce w rankingu sporządzonym według kondycji finansowej) są znacznie ograniczone ze względu na ich sytuację finansową. Zdaniem autorów, o stopniu wykorzystania unijnej pomocy będą decydować w równej mierze zarówno możliwości finansowe JST, jak i przygotowanie instytucjonalne samorządów do ubiegania się o tego rodzaju pomoc.

Literatura

- Bień W., *Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, Difin, Warszawa 2001.
- Jędrzejczyk Z., Kukuła K., Skrzypek J., Walkosz A., *Badania operacyjne w przykładach i zadaniach*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.
- Kukuła K., *Metoda unitaryzacji zerowanej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
- Ostasiewicz W., *Statystyczne metody analizy danych*, AE, Wrocław 1998.
- Rozporządzenie Rady Europy nr 1260/99 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające ogólne przepisy o funduszach strukturalnych (OJ L 161 z dnia 26 czerwca 1999 r.).
- Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 r. (DzU 2003, nr 203, poz. 1966).
- Ustawa o finansach publicznych z dnia 26 listopada 1998 r. (DzU 2003, nr 15, poz. 148, tekst jednolity).
- Zeliaś A., *Uwagi na temat wyboru metody normowania zmiennych diagnostycznych*, [w:] *Analiza szeregów czasowych na początku XXI wieku. Księga jubileuszowa dla uczczenia 50-lecia pracy naukowo-dydaktycznej Prof. dr. hab. Zygmunta Zielińskiego*, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 2002.

ABSORPTION OF EU FUNDS – COMPARATIVE ANALYSIS OF FINANCIAL SITUATION FOR RURAL COMMUNITIES OF THE PODLASKIE VOIVODSHIP

Summary

The aim of the paper was to analyze a connection between financial situation of communities and EU funds absorption. It seems that, a communities with a better financial situation which have much money to contribute in projects co-financing from the UE budget, should apply for UE funds more often than the communities with a bad financial situation. To realize the aim the authors have compared: financial situation of communities (using the Zero Unitarization Method) and absorption of EU funds. The research covers rural communities of the Podlaskie voivodship in the years 1993-2002.